mediocres plurimi ſunt, ac plus poſſunt: maximè quidem ambabus, vel ſaltem altera parte. hæc enim addita præualere facit, & prohibet contrarios exceſſus fieri. Quapropter valde optandum eſt, vti ij qui in republica verſantur, facultates habeant mediocres, ac ſufficientes. nam vbi alij nimis multa poſſident, alij nihil, vel plebs infima inſurgit, vel paucorum potentia illa extrema, vel tyrannus propter vtrunque exceſſum, ex populari enim ſtatu nimium ſuperbo, & ex paucorum potentia ad tyrannidem deuenitur: ex mediocribus autem ac propè paribus, multominus, cuius rei cauſam poſtea, vbi de mutationibus tractabitur, dicemus. Quòd autem media ſit optima, manifeſtum eſt. ſola enim ſeditionibus caret. vbi enim permultum eſt mediocre, minimum ſeditiones & diſcordiæ ciuium innaſcuntur: magnæque ciuitates ob hanc ipſam cauſam minus ſeditionibus ſubiacent, quia magna in his eſt mediocrium hominum multitudo, paruas autem ciuitates facilè eſt in duas partes diuidi omnes, ita vt nihil medium relinquatur. & ferè cuncti vel inopes ſunt vel opulenti. Populares quoque gubernationes tutiores ſunt & diuturniores, quàm paucorum potentium propter medios. Plures enim ſunt, & magis honoris participant in populari gubernatione, quàm paucorum. nam quando ſine his multitudo inops plus poteſt, malè res ſe habêt, ac citò pereunt. Signum verò huius putandum eſt, quòd qui optimè leges condiderunt, ex mediocribus ciuibus fuere. nam & Solon huiuſmodi fuit, vt apparet ex eius carminibus: & Licurgus (non enim erat rex) & Charondas, & plurimi aliorum. Patet autem ex his, & quia plurimæ reſpublicæ aut populares ſunt, aut paucorum gubernationes. propter id enim quod in his frequenter pauci ſunt medij, ſemper qui præualent (ſiue hi ſint qui facultates habent, ſiue populares qui medium tranſcendunt) per ſeipſos gubernationem agunt: itaque aut multitudo populi inſurgit, aut paucorum potentia. Præterea, ex eo quia ſeditiones fiunt, & pugnæ inter multitudinem & opulentos, quibuſcunque vincere contingit, hi neque communem amplius habent rempublicam neque æqualem, ſed quaſi victoriæ præmium reportant rempublicam obtinere: & alteri popularem ſtatum, alteri paucorum potentiam faciunt. Præterea qui principatum Græciæ habuerunt,

A πολὺ τὸ μέσον, καὶ κρεῖττον, μάλιστα μὲν ἀμφοῖν· εἰ δὲ μή, θατέρου μέρους. προστιθέμενον γὰρ, ποιεῖ ῥοπὴν, καὶ κωλύει γίνεσθαι τὰς ἐναντίας ὑπερβολάς. διόπερ εὐτυχία μεγίστη, τοὺς πολιτευομένους οὐσίαν ἔχειν μέσην καὶ ἱκανήν. ὡς ὅπου οἱ μὲν πολλὰ σφόδρα κέκτηνται, οἱ δὲ μηθὲν, ἢ δῆμος ἔσχατος γίγνεται, ἢ ὀλιγαρχία ἄκρατος, ἢ τυραννὶς, δι᾽ ἀμφοτέρας τὰς ὑπερβολάς. καὶ γὰρ ἐκ δημοκρατίας τῆς B νεανικωτάτης, καὶ ἐξ ὀλιγαρχίας, γίνεται τυραννίς· ἐκ δὲ τῶν μέσων καὶ τῶν σύνεγγυς, πολὺ ἧττον. τὴν δ᾽ αἰτίαν ὕστερον, ἐν τοῖς περὶ τὰς μεταβολὰς τῶν πολιτειῶν, ἐροῦμεν. ὅτι δ᾽ ἡ μέση βελτίστη, φανερόν· μόνη γὰρ ἀστασίαστος· ὅπου γὰρ πολὺ τὸ διὰ μέσου, ἥκιστα στάσεις καὶ διαστάσεις γίγνονται τῶν πολιτειῶν. καὶ αἱ μεγάλαι πόλεις ἀστασιαστότεραι διὰ C τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ὅτι πολὺ τὸ μέσον· ἐν δὲ ταῖς μικραῖς, ῥᾴδιόν τε διαλαβεῖν εἰς δύο πάντας, ὥστε μηθὲν καταλιπεῖν μέσον. καὶ πάντες σχεδὸν ἄποροι, ἢ εὔποροί εἰσι. καὶ αἱ δημοκρατίαι δὲ ἀσφαλέστεραι τῶν ὀλιγαρχιῶν εἰσὶ καὶ πολυχρονιώτεραι διὰ τοὺς μέσους· πλείους τε γάρ εἰσι, καὶ μᾶλλον μετέχουσι τῶν τιμῶν ἐν ταῖς δημοκρατίαις, ἢ ταῖς ὀλι- D γαρχίαις· ἐπεὶ ὅταν ἄνευ τούτων τῷ πλήθει ὑπερτείνωσιν οἱ ἄποροι, κακοπραγία γίνεται, καὶ ἀπόλλυνται ταχέως. σημεῖον δὲ δεῖ νομίζειν, καὶ τὸ τοὺς βελτίστους νομοθέτας εἶναι τῶν μέσων πολιτῶν. Σόλων τε γὰρ ἦν τούτων· δηλοῖ δ᾽ ἐκ τῆς ποιήσεως· καὶ Λυκοῦργος· οὐ γὰρ ἦν βασιλεύς· καὶ Χαρώνδας, καὶ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι τῶν ἄλλων. φανερὸν δ᾽ ἐκ τούτων, καὶ διότι αἱ πλεῖσται πολιτεῖαι, αἱ μὲν δημο- E κρατικαί εἰσιν, αἱ δ᾽ ὀλιγαρχικαί· διὰ γὰρ τὸ ἐν ταύταις πολλάκις ὀλίγον εἶναι τὸ μέσον, αἰεὶ ὁπότεροι ἂν ὑπερέχωσιν, εἴθ᾽ οἱ τὰς οὐσίας ἔχοντες, εἴθ᾽ ὁ δῆμος, οἱ τὸ μέσον ἐκβαίνοντες, καθ᾽ αὑτοὺς ἄγουσι τὴν πολιτείαν. ὥστε ἢ δῆμος γίγνεται, ἢ ὀλιγαρχία. πρὸς δὲ τούτοις διὰ τὸ στάσεις γίνεσθαι καὶ μάχας πρὸς ἀλλήλους τῷ δήμῳ, καὶ τοῖς εὐπόροις, ὁπο- F τέροις ἂν μᾶλλον συμβῇ κρατῆσαι τῶν ἐναντίων, οὐ καθιστᾶσι κοινὴν πολιτείαν, οὐδ᾽ ἴσην· ἀλλὰ τῆς νίκης ἆθλον τὴν ὑπεροχὴν τῆς πολιτείας λαμβάνουσι· καὶ οἱ μὲν δημοκρατίαν, οἱ δ᾽ ὀλιγαρχίαν ποιοῦσιν. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν ἡγεμονίᾳ γενομένων τῆς Ἑλλάδος,

πρὸς τ